

II

(Muut kuin lainsäätäjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2022/2111,

annettu 13 päivänä heinäkuuta 2022,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/1503 täydentämisestä joukkorahoituspalvelun tarjoajien eturistiriitoihin liittyviä vaatimuksia koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon yrityksille suunnatun joukkorahoituspalvelun eurooppalaisista tarjoajista sekä asetuksen (EU) 2017/1129 ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta 7 päivänä lokakuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/1503 ⁽¹⁾, ja erityisesti sen 8 artiklan 7 kohdan neljännen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 3 kohdan mukaan joukkorahoituspalvelun tarjoajien on pidettävä voimassa ja sovellettava tehokkaita sisäisiä sääntöjä eturistiriitojen estämiseksi. Sen varmistamiseksi, että säännöillä saavutetaan niiden tavoite ehkäistä eturistiriitoja ajan mittaan, joukkorahoituspalvelun tarjoajien olisi tarkasteltava kyseisiä sääntöjä uudelleen säännöllisesti ja vähintään kerran vuodessa ja toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sääntöihin mahdollisesti liittyvien puutteiden korjaamiseksi.
- (2) Joukkorahoituspalvelun tarjoajien ei tulisi eturistiriitojen hallitsemisessa luottaa liikaa asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 5 kohdassa säädettyihin ilmoitusvaatimuksiin. Sen vuoksi niiden olisi vahvistettava sisäiset säännöt eturistiriitojen estämiseksi. Eturistiriitojen estämiseksi laadittujen sisäisten sääntöjen olisi oltava oikeasuhteisia tarjottujen joukkorahoituspalvelujen luonteeseen, laajuuteen ja monimutkaisuuteen sekä joukkorahoituspalvelujen tarjoajan liiketoiminnan kokoon ja organisointiin nähden. Tältä osin sisäisissä säännöissä eturistiriitojen estämiseksi olisi tarvittaessa otettava huomioon olosuhteet, jotka liittyvät siihen, että joukkorahoituspalvelun tarjoaja kuuluu konserniin.
- (3) Laatiessaan sisäisiä sääntöjä eturistiriitojen estämiseksi joukkorahoituspalvelun tarjoajien olisi pyrittävä parhaansa mukaan varmistamaan eturistiriitojen ehkäiseminen, tunnistaminen ja hallinta. Jos eturistiriitoja kuitenkin havaitaan, joukkorahoituspalvelun tarjoajien olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että eturistiriidoista ilmoitetaan joukkorahoituspalvelun tarjoajan asiakkaille ja muille osapuolille, joihin eturistiriidat mahdollisesti vaikuttavat.
- (4) Joukkorahoituspalvelun tarjoajien asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti toteuttamalla toimilla olisi varmistettava kohtuullisella varmuudella, että asiakkaiden etuihin kohdistuvat riskit ehkäistään ja, jos tämä ei ole mahdollista, niitä lievennetään asianmukaisesti.

⁽¹⁾ EUVL L 347, 20.10.2020, s. 1.

- (5) Jotta asiakkaat voivat tehdä perustellun päätöksen palveluista, joihin liittyy havaittuja eturistiriitoja, joukkorahoituspalvelun tarjoajien olisi pidettävä ajan tasalla asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 5 kohdan mukaisesti ilmoitetut tiedot eturistiriitojen yleisestä luonteesta ja siitä, mistä ne aiheutuvat, sekä niiden lieventämiseksi toteutetuista toimenpiteistä. Tällaisessa ilmoituksessa olisi asianmukaisesti huomioitava niiden asiakkaiden luonne, joille se on osoitettu, ottaen erityisesti huomioon se, pidetäänkö niitä valvutuneina vai ei-valvutuneina sijoittajina, myös mahdollisten sijoittajien osalta. Ilmoitukseen olisi sisällyttävä kuvaus eturistiriidoista ja niihin liittyvistä riskeistä asiakkaille.
- (6) Tämä asetus perustuu teknisten sääntelystandardien luonnokseen, jonka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen on toimittanut komissiolle.
- (7) Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen on järjestänyt avoimia julkisia kuulemisia tämän asetuksen perustana olevista teknisten sääntelystandardien luonnoksista, analysoinut niihin mahdollisesti liittyviä kustannuksia ja hyötyjä sekä pyytänyt lausunnon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010⁽²⁾ 37 artiklalla perustetulta arvopaperimarkkina-alan osallisryhmältä,
- (8) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725⁽³⁾ 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa 1 päivänä kesäkuuta 2022,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Sisäisten sääntöjen voimassa pitäminen ja soveltaminen eturistiriitojen estämiseksi

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on otettava käyttöön kirjallisia sisäisiä sääntöjä eturistiriitojen estämiseksi, pantava ne täytäntöön ja pidettävä niitä yllä. Eturistiriitojen estämistä koskevien sääntöjen on oltava oikeasuhteisia joukkorahoituspalvelun tarjoajan kokoon ja organisaatioon sekä sen liiketoiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimutkaisuuteen nähden.
2. Jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja on konsernin jäsen, 1 kohdassa tarkoitetuissa sisäisissä säännöissä eturistiriitojen estämiseksi on otettava huomioon kaikki konsernin muiden jäsenten rakenteesta ja liiketoiminnasta aiheutuvat olosuhteet, jotka muodostavat tai voivat aiheuttaa eturistiriidan.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa sisäisissä säännöissä eturistiriitojen estämiseksi on edellytettävä, että joukkorahoituspalvelun tarjoaja
 - a) varmistaa, että asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettuja henkilöitä ei hyväksytä sen joukkorahoituspalvelun tarjottaviin joukkorahoituspalveluihin liittyviksi hankkeiden toteuttajiksi;
 - b) selvittää onko jokin asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetuista henkilöistä hyväksytty sijoittajaksi sen joukkorahoituspalvelun tarjottaviin joukkorahoituspalveluihin;
 - c) yksilöi kaikki muut olosuhteet, jotka voivat aiheuttaa todellisen tai mahdollisen eturistiriidan asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden välillä, ottaen huomioon joukkorahoituspalvelun tarjoajan ja tapauksen mukaan konsernin, johon se kuuluu, koon ja toiminnan sekä asiakkaiden etuihin kohdistuvan vahingon riski;

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

- d) vahvistaa tarvittaessa asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 2 kohdassa ja tämän kohdan c alakohdassa säädettyjen vaatimusten noudattamiseksi tarvittavat menettelyt ja toteutettavat toimenpiteet, mukaan lukien joukkorahoituspalvelun tarjoajan organisaation sisäisiä vastuuta koskevat menettelyt ja toimenpiteet.
4. Edellä 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa tilanteessa asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen erilaisten liiketoimintoja harjoittavat henkilöt, joihin liittyy asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b tai c alakohdassa tarkoitettu eturistiriita, voivat jatkaa kyseisiä toimintoja, jos ne pysyvät riittävän riippumattomina suhteessa
- a) joukkorahoituspalvelun tarjoajan kokoon ja toimintaan;
- b) tapauksen mukaan sen konsernin kokoon ja toimintaan, johon joukkorahoituspalvelun tarjoaja kuuluu;
- c) asiakkaiden etuihin kohdistuvan vahingon riskiin.
5. Edellä 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettussa tilanteessa sisäisten sääntöjen on sisällettävä kaikki seuraavat:
- a) tehokkaat menettelyt tietojenvaihdon estämiseksi tai valvomiseksi sellaisten asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden välillä, jotka osallistuvat toimintaan, johon liittyy riski eturistiriidasta, jos tietojen vaihto voi vahingoittaa joukkorahoituspalvelun tarjoajan yhden tai useamman asiakkaan etuja;
- b) määräykset sellaisten asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden erillisestä valvonnasta, joiden päätehtäviin kuuluu toiminnan harjoittaminen sellaisten asiakkaiden puolesta tai palvelujen tarjoaminen sellaisille asiakkaille, joiden edut saattavat joutua ristiriitaan, tai jotka muulla tavoin edustavat erilaisia ja mahdollisesti ristiriidassa olevia etuja, mukaan lukien joukkorahoituspalvelun tarjoajan edut;
- c) määräykset, joilla poistetaan suorat yhteydet asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuille henkilöille, jotka pääasiallisesti harjoittavat yhtä toimintaa, osoitettavien korvauksien ja asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuille eri henkilöille, jotka pääasiallisesti harjoittavat toista toimintaa, osoitettavien korvauksien tai tällaisten henkilöiden tuottamien tulojen välillä, jos kyseisiin toimintoihin voi liittyä eturistiriita;
- d) toimenpiteet, joilla estetään tai rajoitetaan henkilöä käyttämästä asiatonta vaikutusvaltaa tapaan, jolla asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu henkilö tarjoaa joukkorahoituspalveluja;
- e) toimenpiteet, joilla estetään asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen henkilön samanaikainen tai peräkkäinen osallistuminen erillisten joukkorahoituspalvelujen toimintaan tai valvotaan sitä, jos tällainen osallistuminen voi haitata eturistiriitojen asianmukaista hallintaa.
6. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on vähintään kerran vuodessa arvioitava ja tarkasteltava uudelleen sisäisiä sääntöjään eturistiriitojen estämiseksi ja toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

2 artikla

Toimet eturistiriitojen estämiseksi, havaitsemiseksi ja hallitsemiseksi

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti toteuttamalla toimilla olisi varmistettava kohtuullisella varmuudella, että asiakkaiden etuihin kohdistuvat riskit ehkäistään ja, jos tämä ei ole mahdollista, niitä lievennetään asianmukaisesti.
2. Jotta voidaan yksilöidä eturistiriidat, joita voi syntyä joukkorahoituspalveluita tarjottaessa ja jotka voivat vahingoittaa asiakkaan etuja, joukkorahoituspalvelun tarjoajien on asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen eturistiriitojen lisäksi otettava mainitun asetuksen 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden osalta huomioon vähintään se,

- a) saako henkilö todennäköisesti taloudellista hyötyä tai välttääkö henkilö todennäköisesti taloudellisen tappion asiakkaan kustannuksella;
- b) onko henkilöllä asiakkaalle tarjotun palvelun tulokseen liittyvä, asiakkaan vastaavasta edusta poikkeava etu;
- c) onko henkilöllä taloudellinen tai muu kannustin suosia tietyn asiakkaan tai asiakasryhmän etua toisen asiakkaan etujen kustannuksella.

3 artikla

Eturistiriitojen yleistä luonnetta ja alkuperää sekä lieventäviä toimenpiteitä koskevat ilmoitukset

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on julkaistava asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut tiedot verkkosivustollaan paikassa, joka on helposti asiakkaiden saatavilla, ja pidettävä tiedot ajan tasalla. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on ilmoitettava kyseiset tiedot asiakkaille pysyvällä välineellä, paitsi jos eturistiriitoja ei ole havaittu asetuksen (EU) 2020/1503 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti, ja päivitettävä tiedot tarvittaessa.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen on sisällyttävä tarkka ja selkeä kuvaus tietyn palvelun yhteydessä havaituista eturistiriidoista ja niihin liittyvistä riskeistä ottaen huomioon niiden asiakkaiden luonne, joita ilmoitus koskee, ja erityisesti se, pidetäänkö niitä valveutuneina vai ei-valveutuneina mahdollisina sijoittajina.

4 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 13 päivänä heinäkuuta 2022.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN